

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-729

від «15» вересня 2020 року

Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики

Асоціація міст України розглянула лист Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики від 03.09.2020 № 04-14/03-2020/147955 (185993) щодо надання пропозицій до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про охорону дитинства" щодо забезпечення житлом дітей із багатодітних сімей» (реєстр. № 3030а від 27.08.2020) (далі – Законопроект) та повідомляє.

Законопроект передбачає:

- зарахування на квартирний облік дітей з багатодітних сімей, які досягли 16 років, у разі відсутності в них житла;
- забезпечення протягом 6 місяців житлом для постійного проживання вищезазначених категорій дітей після досягнення ними 18 років.

Законопроект суперечить нормам законодавства щодо підстав зарахування на квартирний облік

Стаття 34 Житлового Кодексу Української РСР (далі – Кодекс) визначає, що на облік для одержання жилих приміщень у будинках державного і громадського житлового фонду (далі – облік) беруться громадяни, які потребують поліпшення житлових умов. Цією ж статтею встановлено підстави для визнання громадян потребуючими поліпшення житлових умов, зокрема забезпечення жилою площею нижче за відповідний рівень, проживання у приміщенні, що не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам, проживання у гуртожитках тощо. Законопроект пропонує брати на облік громадян, які не потребують покращення житлових умов, оскільки якщо такі громадяни потребують покращення, вони уже мають право зараховуватись на облік. Це суперечить нормам Кодексу і філософії забезпечення громадян житлом. Звертаємо також увагу, що поняття «квартирний облік» не застосовується у Кодексі. Наближене до цього поняття «соціальний квартирний облік» застосовується у Законі України «Про житловий фонд соціального призначення». Тобто, із редакції Законопроекту не зрозуміло про який саме квартирний облік йдеться. Зазначені правові колізії призведуть до неможливості реалізації норм Законопроекту на практиці.

Законопроект суперечить нормам законодавства щодо черговості забезпечення житлом

Згідно зі статтею 43 Кодексу громадянам, які перебувають на обліку, жилі приміщення надаються в порядку черговості. Тобто, навіть якщо громадяни користуються правом першочергового і позачергового одержання жилих приміщень, вони їх отримують в порядку черговості в рамках своєї першочергової або позачергової черги. Законопроектом пропонується забезпечувати житлом дітей з багатодітних сімей після досягнення ними 18 років не враховуючи черговість зарахування їх на облік. Зазначене ставить у нерівне становище інші категорії громадян, зокрема ветеранів війни, осіб з інвалідністю, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що може призвести до підвищення соціальної напруги в Україні.

Законопроект потребує додаткових видатків з місцевих бюджетів

Законопроект передбачає забезпечення протягом 6 місяців житлом для постійного проживання дітей з багатодітних сімей після досягнення ними 18 років у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України. В той же час, Законопроект не визначає за рахунок якого бюджету (місцеві чи державний) буде здійснюватись таке забезпечення. Оскільки Законопроект надає державні гарантії, АМУ вважає за доцільне забезпечувати житлом зазначені категорії громадян за рахунок коштів державного бюджету за аналогією з забезпеченням житлом дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих військових. У такому випадку необхідно вносити відповідні зміни до статті 87 Бюджетного Кодексу України: видатки, що здійснюються з Державного бюджету України.

В іншому випадку, норма Законопроекту може трактуватись як обов'язок органів місцевого самоврядування протягом 6 місяців забезпечувати житлом зазначені категорії громадян. Це, в свою чергу, потребує додаткових видатків з місцевих бюджетів, які не покриваються державою. Зазначасмо, що відповідно до частини третьої статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. В той же час, у Законопроекті не визначено джерела покриття зазначених видатків, що суперечить також статті 91 Регламенту Верховної Ради України.

У випадку не передбачення коштів у державному бюджеті норма, запропонована у Законопроекті, практично не виконуватиметься, нестиме декларативний характер та підвищить соціальну напругу в громадах.

Враховуючи вищезазначене, АМУ не підтримує Законопроект № 3030а у чинній редакції та пропонує Комітету повернути його автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан